

OBSAH

1.	ÚVOD	9
2.	K UŽITÝM POJMŮM	12
3.	POHYB A POHYBOVÁ AKTIVITA V ŽIVOTĚ DÍTĚTE PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	16
3.1.	POHYB A VÝVOJ OSOBNOSTI DÍTĚTE	16
3.2.	POHYBOVÁ AKTIVITA VE VZTAHU KE ZDRAVÍ	17
3.3.	POTŘEBA POHYBU PŘEDŠKOLNÍHO DÍTĚTE	20
4.	MATEŘSKÁ ŠKOLA VE VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍM SYSTÉMU	23
4.1.	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA SOUČASNÝCH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ V MATEŘSKÉ ŠKOLE	23
4.2.	PRAXE SOUČASNÉ MATEŘSKÉ ŠKOLY A NĚKTERÉ JEJÍ PROBLÉMY	31
5.	TĚLESNÁ VÝCHOVA V MATEŘSKÉ ŠKOLE	34
5.1.	TĚLESNÁ VÝCHOVA V PROGRAMU VÝCHOVNÉ PRÁCE DO ROKU 1989	34

5.1.1.	REALIZACE TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE NA ZÁKLADĚ PROGRAMU VÝCHOVNÉ PRÁCE	35
5.2.	VÝZKUM ZMĚN DIDAKTICKÉHO PROCESU V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ V SOUČASNÉ MATEŘSKÉ ŠKOLE	38
5.2.1.	NÁZORY NA PŘEDPOKLADY A NEDOSTATKY UČITELEK V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ PO NÁSTUPU DO PRAXE	40
5.2.2.	TĚLESNÁ VÝCHOVA V REŽIMU DNE V MATEŘSKÉ ŠKOLE ...	42
5.2.3.	VYUČOVACÍ ČINNOSTI UČITELEK V MATEŘSKÉ ŠKOLE	45
5.3.	ZÁVĚRY KAPITOLY	52
6.	VÝCHODISKA TRANSFORMACE TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	54
6.1.	CÍLE V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ	55
6.1.1.	STANOVENÉ CÍLE VE VZTAHU K DĚTEM PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU	58
6.1.2.	VYTVÁŘENÍ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	59
	Problematika držení těla	61
6.1.3.	TĚLESNÁ ZDATNOST	67
	Otázky svalové síly a pohyblivosti u předškolních dětí	70
	Otázky aerobní zdatnosti u předškolních dětí	72
6.1.4.	VLIV TĚLESNÉ VÝCHOVY V OBLASTI KOGNITIVNÍ A V OBLASTI CITOVÉ	86
	Náměty vyučovacích strategií s pozitivním efektem v didaktické interakci a aktivitě dítěte	88
	K otázkám kázně v procesu tělesné výchovy předškolních dětí	93
6.1.5.	SOUHRN VÝSLEDKŮ VÝZKUMŮ K STANOVENÝM CÍLŮM ...	95
	K cílům v oblasti vytváření pohybových dovedností	95
	K cílům v oblasti zdatnosti	95
	K cílům v oblasti kognitivní a afektivní	96
6.2.	OBSAH TĚLESNÉ VÝCHOVY A JEHO VZTAH K CÍLŮM	97
6.2.1.	STRUKTURA OBSAHU TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	99
6.2.2.	SOUHRN K STRUKTUŘE OBSAHU TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	105
6.3.	VÝSLEDKY VÝCHOVNÉ PRÁCE - KOMPETENCE DÍTĚTE ...	106
7.	NÁVRH KURIKULA TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	111
7.1.	CÍL TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	111
7.2.	OBSAH TĚLESNÉ VÝCHOVY V MATEŘSKÉ ŠKOLE	112
7.3.	CÍLOVÉ VÝSTUPY - KOMPETENCE DĚTÍ	113
7.4.	ZÁVĚRY KAPITOLY	115

8.	ZÁVĚRY PRÁCE	117
9.	SEZNAM CITOVANÉ LITERATURY	119
10.	PŘÍLOHY:	129
11.	SUMMARY	134
12.	VĚCNÝ REJSTRÍK	136

I. ÚVOD

Vzdělání a výchova v době přelomu století se potýká s krizí a postmoderním zpochybňováním vědy i zpochybňováním výchovy samé. Požadavek individuální autenticity (PALOÚŠ, 1996) a střet s kolektivním pojetím a realizací výchovy, kde východiskem se stává pojetí výchovy jako „setkávání se“, kdy spolužití s druhými umožňuje člověku stát se sám sebou (PEŠKOVÁ, 1996, MICHALEK, 1996).

Na druhé straně stojí výchova a vzdělávání před problémy globálních přeměn způsobených internacionalizací ekonomiky, vytrvalým tempem vědeckotechnického pokroku, změnami v informačním toku a v organizaci práce s nutností vhodné adaptace lidí na tyto nároky.

V rámci Evropské unie jsou propojovány školní systémy a profesionální růst obyvatel Evropy jako celku je cílem i prostředkem pro začlenění místa Evropy v budoucím světě (WHITE PAPER ON EDUCATION AND TRAINING, 1995). Probíhající proměny našeho vzdělávání a výchovy směřují k tomuto propojení. Utváří se zásadní legislativní rámec pro vzdělávání, který by měl odpovídat vyvoji společnosti, představám a potřebám občanů i právním a ekonomickým podmínkám.

Návrh zákona o „výchovném a vzdělávacím působení na žáky podle jejich schopností a zájmů“ od předškolního věku do dospělosti předložilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR (dále jen MŠMT). Aby se „současná rigidní soustava škol mohla přeměnit v flexibilní...“ zákon operuje se systémem vzdělávacích programů. Školní